

KÚRIA

Bfv.II.477/2014/6.szám

A Kúria Budapesten, a 2014. év október hó 15. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Pesti Központi Kerületi Bíróság 5.B.VI-VII.34202/2012/8. számú, illetőleg a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 29.Bf.VI-VII.7257/2013/4. számú ítéletét megváltoztatja:

- a terhelt cselekményét közúti baleset gondatlan okozása vétségének [2012. évi C. törvény 235. § (1) bekezdés] minősíti,
- ezért a terheltet 100 (száz) napi tétel, napi tételenként 1.000 (ezer) forint, összesen 100.000 (százezer) forint pénzbüntetésre ítéli.

Egyebekben a megtámadott határozatot hatályában fenntartja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2013. február 4. napján tárgyaláson meghozott és kihirdetett 5.B.VI-VII.34202/2012/8. számú

ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki közúti baleset gondatlan okozásának vétségében [1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: korábbi Btk.) 187. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont].

Ezért a terheltet 100 napi tétel, napi tételenként 2.500 forint, összesen 250.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett továbbá a pénzbüntetés esetleges átváltoztatásáról és a bünygyi költségről.

Az ügyésznek a terhelt terhére előterjesztett fellebbezése alapján másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 2013. november 20. napján nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett 29.Bf.VI-VII.7257/2013/4. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta: a bűncselekmény minősítéséből mellőzte a (2) bekezdés a) pontjára utalást, a pénzbüntetés megfizetésére részletfizetést engedélyezett és helyesbítette a bünygyi költségre vonatkozó rendelkezést - egyebekben helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.

II.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata (alapítélet) ellen a terhelt védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt, a Be. 416. §-a (1) bekezdésének b) pontját megjelölve az elkövetéskor hatályos korábbi Btk. alkalmazása miatt, az elbíráláskor hatályos Btk. alkalmazása és a pénzbüntetés egy napi tételének 1.000 forintba leszállítása érdekében.

Az indítvány indokai szerint

- a büntető törvény időbeli hatálya kérdésében az elkövetéskor és az elbíráláskor hatályos törvények valamennyi rendelkezését egybe kell vetni, majd annak alapján kell megállapítani, hogy melyik törvény biztosítja a terhelt cselekményének enyhébb elbírálását (Btörv.V.1061/1979., BH 1980.42., BH 1980.43., BH 1980.481.III., BJD 8424., BH 1995.72.),
- az elbíráláskor hatályos Btk. alapján is törvényes ugyan az egy napi tétel összegeként a 2.500 forint, de a minimuma 1.000 forint, és a járművezetéstől eltiltás legrövidebb tartama a korábbi egy évről egy hónapra csökkent,
- ekként pedig a terhelt számára az elbíráláskor hatályos Btk. alkalmazása a kedvezőbb.

A Legfőbb Ügyészség a BF.644/2014. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak találta, és indítványozta a támadott határozat tanácsülésen történő hatályában fenntartását.

A Legfőbb Ügyészség nem vitatta, hogy az elbíráláskor hatályos Btk. a pénzbüntetés egy napi tétele összegének minimumában enyhébb, de maga a kiszabott büntetés nem törvénysértő. Hozzátette, hogy a bünteteskiszabási tényezőkre tekintettel a napi tételszám indokolatlanul alacsony. Nem látta helytállónak a másodfokú

bíróságnak a szabadságvesztés generális minimumára vonatkozó vizsgálódását, mert ez a büntetési nem a terhelttel szemben számításba sem került, miként az indítvánnyal szemben a járművezetéstől eltiltás sem.

A terhelt védője az észrevételében továbbra is kifogásolta a pénzbüntetés egy napi tételének a mértékét.

III.

A felülvizsgálati indítvány alapos.

A Be. 416. § (1) bekezdése b) pontjának 2. fordulata alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha - a bűncselekmény törvénysértő minősítésén túl - a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki.

A felülvizsgálati indítványt - eltekintve a jelen ügyben közömbös törvényi kivételektől - főszabályként a megtámadott határozat meghozatala (jogerőre emelkedése) idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni.

A hatályos Btk. 2. §-ának (1) bekezdése és (2) bekezdésének 2. fordulata - miként a korábbi Btk. 2. §-ának 1. mondata és 2. mondatának 2. fordulata - alapján a bűncselekményt főszabályként az elkövetése idején hatályban lévő büntető törvény alapján kell elbírálni, azonban a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény alkalmazandó, ha annak alapján a cselekmény enyhébben bírálendő el.

Annak eldöntése során, hogy melyik büntető törvény biztosítja a terheltnek felrótt cselekmény enyhébb elbírálását, a töretlen ítélkezési gyakorlat szerint össze kell vetni az elkövetéskor és az elbíráláskor hatályos büntető törvények általános és különös részeinek valamennyi rendelkezését, majd az összevetés alapján lehet és kell eldönteni: melyik büntető törvény biztosítja az enyhébb elbírálás lehetőségét (pl. BH 1996.403.).

Az alapügyben az elsőfokú bíróság a minősítéshez felhívott törvényhelyből következően az elkövetéskor (2011. március 1.) hatályos korábbi Btk.-t alkalmazta. A másodfokú bíróság rögzítette, hogy mindkét büntető törvény egy évig terjedő szabadságvesztéssel bünteti az adott bűncselekményt, de a szabadságvesztés generális minimumát két hónapról [korábbi Btk. 40. § (2) bekezdés] három hónapra emelte a hatályos Btk. 36. §-a, s ekként az elbíráláskori (2013. november 20.) Btk. nem kedvezőbb a terhelt számára, ezért az elkövetéskori Btk.-t látta alkalmazandónak (másodfokú ítélet 3. oldal 2-3. bekezdés).

A Kúria az alapkérdésben osztja a Legfőbb Ügyészség álláspontját, mert az elkövetéskori és az elbíráláskori büntető törvények

összevetése nem formalizálható, vagyis nem szűkíthető le mindössze a büntetési tételek elvont kereteire, hanem az indítványban is hivatkozott BJD 8424. szám alatt közreadott jogeset megoldását követve a konkrét cselekményt gondolatban mind a két törvény szerint el kell bírálni, és végül ténylegesen azt a törvényt kell alkalmazni, amely a konkrét esetben enyhébb elbírálást eredményez.

Tehát a szabadságvesztés és a járművezetéstől eltiltás generális minimumainak változása a jelen ügyben közömbös.

Ellenben a ténylegesen egyedül kiszabásra került pénzbüntetés egy napi tételének minimális összege 2.500 forintról 1.000 forintra csökkent, ami olyan számottevő különbség a két büntető törvény között, hogy – mivel az alapügy bíróságai egyaránt a minimum mellett határoztak – eldönti azt a kérdést, melyik törvény adja az enyhébb elbírálhatóság lehetőségét.

A kifejtettek folytán a tanácsülésen [Be. 424. § (1) bekezdés 1. fordulat] és az adott összetételben [Be. 420. § (1) bekezdés 1. mondat 1. fordulat] eljáró Kúria – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 423. §-ának (5) bekezdése szerint hivatalból köteles – a felülvizsgálati indítványnak helyt adott.

A megtámadott határozatot a Be. 427. § (1) bekezdése b) pontjának 2. fordulatának megfelelően megváltoztatta, és a törvénynek megfelelő határozatot hozva a terhelt felrótt cselekményét az elbíráláskor hatályos Btk. alapján – a rendelkező rész szerint – átminősítette, s a terheltet úgy ítélte pénzbüntetésre, hogy az alapügybeli bíróságok büntetéskiszabását irányadónak véve változatlanul határozta meg a napi tételek számát, míg az egy napi tétel összegét a megváltozott minimumra csökkentette. Egyebekben a támadott határozatot hatályában fenntartotta (Be. 426. §).

Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság – a Be. 421. §-ának (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén – az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2014. október 15.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Feleky István s.k. előadó bíró, Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírósági ügyintéző
NYM